Avsiktsförklaring

Nästa generations bärare inom identifiering

Diarienummer: 2026090001
Version: 1.0
Datum: 2026-10-16
Dokumentägare: Stéphane Kunegel

Avsiktsförklaringen är skickad till regionerna via Ineras regionala programråd. Det är programrådsmedlemmen som skickar in regionens svar på avsiktsförklaringen.
Vid frågor om er regions ställningstagande kontakta regionens programrådsmedlem.

inera
Ett företag inom SKR

Innehållsförteckning

Avsiktsförklaring gällande nästa generations bärare inom identifiering..... 2
Behov och nytta.....2
Bakgrund.....4
Beskrivning av tjänsten.....5
Ineras leverans 6
Vad behöver regioner göra 7
Pris 8
Informationsmöte 9
Vid frågor, kontakta.....9
Avsiktsförklaring..... 10
Underskrift..... 11

Avsiktsförklaring gällande nästa generations bärare inom identifiering

Denna avsiktsförklaring avser vidareutveckling av Identifierings-tjänsten SITHS för att införa en ny generation eID-bärare under perioden 2027–2029. Syftet är att ge regioner och andra anslutna organisationer tillgång till modernare, säkrare och mer flexibla bärare utan att varje organisation behöver utveckla eller upphandla motsvarande stöd på egen hand. En upphandling av bärarproduktion pågår redan och i dess omfattning ingår redan eID-bärare med ny teknik och annan utformning utöver nuvarande SITHS-kort. Utveckling krävs för att ny teknik skall kunna tas till vara och för att regioner och andra organisationer ska kunna realisera nyttan av nya bärartyper. Nyttan består av både tid- och kostnadsbesparingar, ökad säkerhet och möjligheten att lösa nya behov och att möta nya krav.

Behov och nytta

Behov

Utbudet av eID-bärare inom SITHS behöver utvecklas och framtidssäkras för att möta nya verksamhetsbehov, höja säkerheten och stödja nya tekniska standarder. Nuvarande utbud av eID-bärare, som inkluderar SITHS-kort och Mobilt SITHS, är inte anpassat till alla användargrupper, det saknar viss teknik som har potential att införa smidigare användarupplevelser, såsom kontaktlös autentisering, och att lösa utmaningar vid användningen av delade enheter. Målet är att införa en ny generation av eID-bärare som stödjer ny teknik och arbetssätt samtidigt som de befintliga. Den kommer även uppfylla de högställda kraven för tillitsnivå 4 i tillitsramverket för kvalitetsmärket Svensk e-legitimation (Myndigheten för digital förvaltning, DIGG).

Nytta

Nyttan för organisationer kan uttryckas i:

- **Frigjord tid för personal genom enklare och snabbare autentisering, förbättrad användarupplevelse**

Genom en kontaktlös upplevelse (”Blipp”-funktion) ges möjlighet att spara ett par sekunder vid inloggning. När användarna behöver göra många inloggningar under sina arbetspass, exempelvis vårdpersonal som arbetar på delade enheter, kan den sparade tiden för verksamheten vara betydande. Användarna får även en modernare och förbättrad användarupplevelse.

- **Högre säkerhet**

Genom ett teknikskifte mot säkrare inpasseringsteknik möjliggörs bättre skalskydd i bland annat lokaler och medicinska skåp. Nuvarande inpasseringsteknik på SITHS-kort anses inte längre vara tillräckligt säker. Ny identifieringsteknik införs också vilket gör att stark autentisering kan tillämpas i fler verksamhetsområden och ske kontaktlöst på ett säkert sätt. Sammanlagt bidrar en ny generation av eID-bärare till att möta kraven i NIS2 och cybersäkerhetslagen.

- **Kostnadsbesparingar**

Besparingar uppstår i form av:

  - gemensamt avtal gör att enskilda organisationer inte behöver upphandla bärare och innebär lägre kostnader.
  - gemensam teknisk lösning gör att enskilda organisation inte själv behöver finansiera egen utveckling.
  - lägre kostnad för kortläsare – för verksamhetsområde där en säkerhetsnyckel kan vara lämplig och standard USB-C kontakt kan användas behöver inte kortläsare inhandlas.
  - minskat antal bärare – nya bärare utgör en kombinerad lösning som löser fler behov och därmed kan ersätta andra bärare.

- **Ökad mobilitet**

Tack vare ny teknik kan SITHS eID enklare användas på delade mobila enheter och stödjas på flera plattformar. I dag behöver personligt Mobilt SITHS eID aktiveras och tas bort varje gång en delad enhet lämnas över till en ny användare. Det är opraktiskt och tidskrävande.

- **Möjliggörande**

De nya bärarna ger möjlighet att införa nya arbetssätt och ny teknik lokalt i organisationen för att lösa flera verksamhetsbehov. De ger även möjlighet att nyttja SITHS i större utsträckning i verksamhetsgrupper utanför vård och omsorg där exempelvis en annan formfaktor och användarupplevelse kan vara bättre anpassad.

Bakgrund

SITHS eID-bärare är en central del av Ineras tjänster för identifiering och autentisering. Den nuvarande kortbaserade bäraren har i huvudsak samma funktionella grund sedan 2005. Utredningen om framtida SITHS eID-bärare som gjordes 2024 visar att befintliga funktioner behöver vidmakthållas samtidigt som nya bärartyper och tekniker behöver införas för att möta verksamheternas långsiktiga krav. Se *Utredning – Framtida SITHS eID-bärare (PDF, 928 KB)*

Under 2026 genomfördes en fördjupad analys under vilken en övergripande lösningsdesign togs fram samt en detaljerad specifikation för de nya bärarna. Analysen visade att införande av nya bärartyper kunde genomföras med ett begränsat ingrepp i tjänsten och att det fanns goda förutsättningar att upphandla eID-bärare som kan kombinera ny teknik med befintlig teknik. Dessa testas i ett pågående Proof of Concept med ett antal regioner och kommuner.

När Inera nu behövde genomföra en upphandling för bärarproduktion har möjligheten att beställa nya bärarkategorier inkluderats i kraven inför ett kommande avtal. Denna avsiktsförklaring omfattar därför inte upphandlingen och etableringen av en bärarleverantör, utan endast

de införandeinsatser som krävs för att bärarna ska kunna användas i SITHS ekosystem och i verksamheten. Om införandet inte finansieras riskerar kunderna att sakna nationellt sammanhållet stöd för nya bärartyper och ny teknik, vilket kan leda till försenad modernisering, ökade lokala kostnader och större variation i säkerhetsnivå och användarupplevelse.

Beskrivning av tjänsten

Införandet avser stöd för nästa generations eID-bärare inom tjänsten SITHS. Målbilden är ett moderniserat och robust bärarutbud som kan användas för e-legitimering, e-underskrift och fysisk åtkomst i prioriterade verksamhetsscenarier. Alla yrkesgrupper inom regioner och kommuner kommer att kunna nyttja de nya eID-bärarna som är avsedda att kunna lämpa sig för fler verksamhetsområden.

Påverkan på id-administratörer som arbetar med utgivning av SITHS eID är begränsad då befintliga utgivningsflöden kommer användas och endast kompletteras vid behov.

Ineras referensarkitektur för identitet och åtkomst följs vilket innebär att de nya bärarna kommer kunna nyttjas för identifiering och åtkomst till de nationella tjänsterna utan att dessa behöver anpassas. Även verksamhetstjänster inom regioner och kommuner som följer Ineras referensarkitektur kommer kunna erbjuda inloggning med de nya bärarna utan anpassning.

Målsättningen är att införa bärare som kombinerar nuvarande teknik med ny teknik vilket innebär att den direkta påverkan för regioner och andra organisationer skulle bli begränsad. Övergång till att använda ny teknik kan göras i varje organisations egen takt.

Ineras leverans

I leveransen ingår följande:

- En ny generation av smarta kort införs som stödjer befintliga användningsområden och teknik (PKI och MIFARE Classic) men som även har stöd för moderna standarder och tekniker (Kontaktlös tvåfaktorsautentisering via FIDO2 över NFC och MIFARE DESFire).
- Säkerhetsnycklar med stöd för FIDO2 över USB-C och NFC införs.
- Stöd för centrala användningsfall såsom e-legitimering och e-underskrift utvecklas i Autentiseringstjänsten och Legitimeringstjänsten IdP.
- Anpassningar i SITHS eID Portal, SITHS eID-appar och Autentiseringstjänst SITHS utvecklas för utgivning, administration och livscykelshantering av nya bärartyper, inklusive utfärdande, aktivering, upplåsning och spärr.

Nedan är den föreslagna tidplanen:

1. Under 2027 kan införandet av den nya generationen av smarta kort realiseras av Inera som en del av övergång till nytt avtal för bärarproduktion. Den nya generationen görs beställningsbar för alla organisationer.
2. Under 2028-2029 utvecklar Inera de centrala funktioner som möjliggör aktivering av ny identifieringsteknik och att den kan nyttjas i de centrala användningsfallen.
3. 2029 kan användare som har hunnit få den nya generationen av smarta kort ges möjlighet att aktivera och nyttja ny teknik.
4. 2029 införs möjligheten att beställa säkerhetsnycklar för alla organisationer.

Vad behöver regioner göra

Regionernas lokala påverkan bedöms framför allt handla om planering, införande och nyttjande av den nya tekniken. Inera ansvarar för de centrala anpassningarna i SITHS, medan varje region behöver bedöma hur de nya bärarna bäst används i den egna tekniska miljön och i prioriterade verksamhetsflöden. Inera kan bistå regionerna i att ta fram en anpassad införandeplan och nyttokalkyl.

För att regionerna fullt ut skall kunna dra nytta av de nya tekniker som eID-bärarna medför behöver regionerna under 2027-2029:

- Utvärdera och planera för övergång till ny inpasseringsteknik. Detta för att nyttja möjligheten att höja den fysiska säkerheten.
- Säkerställa att upphandlade mobila enheter stödjer USB-C och/eller NFC.
- Utvärdera om NFC-läsare ska införskaffas för att kunna nyttja kontaktlös upplevelse på fasta och bärbara datorer som alternativ till kontakt-chip. Detta för att möjliggöra en enklare och snabbare inloggningsupplevelse och frigöra tid i verksamheten.
- Utvärdera behov av säkerhetsnycklar i verksamheten.
- Utvärdera och planera för möjligheten att införa FIDO2-baserad inloggning i datorer och egna verksamhetssystem.

Regionerna behöver 2029 genomföra implementeringsinsatser i form av:

- Uppdaterade rutiner för id-administratörer och supportfunktioner för att hjälpa användare att aktivera ny teknik på smarta kort och vid behov anpassa dessa till säkerhetsnycklar.
- Informera användarna om hur de kan aktivera ny teknik på smarta kort och hur denna kan användas samt om möjligheter kopplade till säkerhetsnycklar.

Pris

I tabellen nedan ser ni er regions pris för utveckling. Genom avsiktsförklaringen förbinder sig regionerna att finansiera projektet enligt de priser som anges. Projektet är gemensamt finansierat och förutsätter att alla regioner säger ja till avsiktsförklaringen.

Fakturering av utveckling sker kvartalsvis i förskott under projektet med start **tidigast kvartal 1 2028**. Projektet kommer dock att pågå under åren 2027, 2028 och 2029.

För 2028 uppgår den totala kostnaden för utveckling till 5 134 270 kronor som kommer faktureras kvartalsvis i förskott.

För 2029 uppgår den totala kostnaden för utveckling till 2 567 135 kronor som kommer faktureras kvartalsvis i förskott.

De utökade förvaltningskostnaderna för tjänsten föreslås täckas genom ett något högre gemensam finansiering enligt tabell nedan.

Totalt Utvecklingskostnad

Region	Vid 100% Totalt pris
Region Stockholm	1 810 052 kr
Region Uppsala	297 645 kr
Region Sörmland	217 960 kr
Region Östergötland	342 745 kr
Region Jönköpings län	268 240 kr
Region Kronoberg	147 022 kr
Region Kalmar län	177 860 kr
Region Gotland	44 075 kr
Region Blekinge	113 416 kr
Region Skåne	1 040 641 kr
Region Halland	251 504 kr
Västra Götalandsregionen	1 291 123 kr
Region Värmland	205 023 kr
Region Örebro län	223 630 kr
Region Västmanland	203 946 kr
Region Dalarna	207 768 kr
Region Gävleborg	205 492 kr
Region Västernorrland	174 445 kr
Region Jämtland Härjedalen	96 318 kr
Region Västerbotten	201 573 kr
Region Norrbotten	180 924 kr
Totalt:	**7 701 405 kr**

Årlig förvaltningskostnad

Region	Vid 100% Totalt pris
Region Stockholm	485 447 kr
Region Uppsala	79 827 kr
Region Sörmland	58 456 kr
Region Östergötland	91 922 kr
Region Jönköpings län	71 941 kr
Region Kronoberg	39 431 kr
Region Kalmar län	47 701 kr
Region Gotland	11 821 kr
Region Blekinge	30 418 kr
Region Skåne	279 095 kr
Region Halland	67 452 kr
Västra Götalandsregionen	346 273 kr
Region Värmland	54 986 kr
Region Örebro län	59 976 kr
Region Västmanland	54 697 kr
Region Dalarna	55 722 kr
Region Gävleborg	55 112 kr
Region Västernorrland	46 785 kr
Region Jämtland Härjedalen	25 832 kr
Region Västerbotten	54 061 kr
Region Norrbotten	48 523 kr
Totalt:	**2 065 477 kr**

Viktigt att notera är att kostnaden för den nya generationen av SITHS-kort förväntas bli högre än för SITHS-kort med dagens teknik. Inera estimerar kostnadsskillnaden på 20%. Det går dock ännu inte att veta vad kostnaden för bärarna inklusive smart kort motsvarande dagens SITHS-kort kommer att bli i ett nytt avtal.

Informationsmöte

Informationsmöten om avsiktsförklaringen gällande nästa generations bärare inom identifiering hålls via Teams:

- 9 november kl. 14.00 – 15.00
- 9 december kl. 09.00 – 10.00 (mötet spelas in och inspelningen publiceras på inera.se i efterhand).

Anmälan till informationsmöten mejlas senast dagen innan mötet till stephane.kunegel@inera.se.Teamslänk skickas till anmälda deltagare.

Skicka gärna in eventuella frågor som ni önskar att vi besvarar under mötet senast en vecka innan mötet till stephane.kunegel@inera.se.

Vid frågor, kontakta

Stéphane Kunegel, tjänsteansvarig

stephane.kunegel@inera.se

072-532 43 71

Avsiktsförklaring

☐ Vi lämnar härmed en avsiktsförklaring för Nästa generations bärare inom identifiering och förbinder oss därmed att under den period och enligt de priser som anges ovan, solidariskt finansiera projektet/ tjänsten

Kommentar:

☐ Vi är inte intresserade. Motivera ert svar nedan

Kommentar:

Underskrift

Region:

Namnteckning:

Namnförtydligande:

Titel:

Telefonnummer:

E-post:

E-post till ekonomi och fakturering:
(Syftet är att ha en kontakt vi kan nå för att få rätt faktureringsadress och faktureringsreferens innan vi skickar ut fakturan).

Underskriftsdatum:

Ifylld avsiktsförklaring skickas in av regionens programrådsmedlem, eller av denne utsedd person, till Ineras kansli via e-postadress: **kansli@inera.se** senast **25 januari 2027**